

Iza Matusiak-Kempa

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6753-167X>

e-mail: iza.matusiak@uwm.edu.pl

Maria Biolik



Głęboka rzeka nie huczy
(przysłowie greckie)

Maria Biolik urodziła się 14 września 1951 r. we wsi Andrzejki w powiecie łomżyńskim. Jest absolwentką Studium Nauczycielskiego w Olsztynie, które ukończyła w 1972 r. Magisterium zdobyła w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie w 1974 r. W tym samym roku, 1 września, wówczas jako magister Maria Ciemnowicz, została zatrudniona na etacie asystenta w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Olsztynie, kontynuatorce Wyższej Szkoły Nauczycielskiej. Rok 1974 był ważny dla olsztyńskiej polonistyki – zaczęto wówczas kształcić pierwszych magistrów filologii polskiej. Pani Profesor Maria Biolik wspomina, że w pierwszym roku pracy realizowała ponad 300 godzin dydaktycznych obejmujących zajęcia z gramatyki historycznej, gramatyki opisowej i kultury języka, prowadzonych na studiach dziennych i zaocznych. Zajęcia odbywały się w ciężkich, trudnych do wyobrażenia dzisiaj

warunkach, w nieistniejącym już budynku przy ul. Seweryna Pieniężnego. Sale dydaktyczne były przechodnie, poprzedzielane pilśniowymi płytami, ogrzewane węglowymi piecami. Kadra nie miała dla siebie wydzielonego pomieszczenia.

Powstaniu WSP w Olsztynie towarzyszyły ambicje stworzenia w regionie silnego ośrodka naukowego i dydaktycznego. Kiedy uświadomimy sobie realia historyczne, codziennobytowe oraz specyfikę miasta na peryferiach życia humanistycznego, łatwo możemy sobie wyobrazić, że twórcom olsztyńskiej polonistyki przyświecały ideały pozostające w zgodzie z romantycznym hasłem „mierz siły na zamiary”, ale także pozytywistyczne wartości pracy u podstaw. Absolwenci SN najczęściej dokształcali się w Krakowie lub Toruniu, potem podejmowali pracę na WSP. Pisząc doktoraty, znów szukali mentorów naukowych poza Olsztynem, by później służyć swą wiedzą macierzystej uczelni. Taką drogę przebyła również Maria Biolik. Jesteśmy świadomi, jakiego hartu ducha, wytrwałości i pewności celu trzeba było, by te rozwojowe ambicje realizować i jak ważną rolę w budowaniu olsztyńskiej polonistyki odegrała Pani Profesor. Jej imponujący dorobek i błyskawiczny rozwój naukowy możemy traktować jako wzorcowe. Swoją rozprawę doktorską *Toponimia ziemi ostródzkiej* Maria Biolik napisała w niespełna cztery lata pod kierunkiem wybitnego onomasty prof. dr. hab. Huberta Górnowicza z Uniwersytetu Gdańskiego.

Badania onomastyczne wyznaczały także dalszy życiorys naukowy Pani Profesor. Na początku lat osiemdziesiątych została członkiem grupy naukowców, skupionych wokół projektu „Hydronymia Europea”, realizowanego we współpracy Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk oraz Akademii Nauki i Literatury w Moguncji. Celem przedsięwzięcia było opracowanie nazw wodnych z terenu Polski, a nad jego realizacją czuwał prof. dr. hab. Henryk Borek. W 1982 r. pomiędzy poszczególnych naukowców rozdzielono tematy. Doktor Marii Biolik przypadły niezwykle wymagające i pracochłonne dociekania nad hydronimią dorzecza Pregoły. Na trudność przedmiotu badań składa się kilka czynników: nazwy wodne są najstarszą warstwą nazewniczą, toteż ich opis wymaga głębokiej wiedzy historycznojęzykowej, umiejętności łączenia etymologii, wiedzy o nazwach miejscowych, nazwach wodnych i terenowych, a także o historii osadnictwa na danym terenie. Dodatkowe, a może podstawowe wyzwanie badawcze stanowiły nazwy pochodzenia staropruskiego oraz analiza adaptacji językowych odzwierciedlających skomplikowane dzieje osadnictwa na terenie, z którego pochodzą analizowane onimy. Opracowanie tak trudnego tematu zajęło Marii Biolik tylko pięć lat i stało się podstawą habilitacji. Jej kolokwium habilitacyjne

odbyło się w 1987 r. Tytuł naukowy profesora Pani Maria Biolik odebrała w 1994 r. z rąk Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Wałęsy.

Niewątpliwie badania onomastyczne w naukowym zyciorysie Pani Profesor Marii Biolik zajmują najważniejsze miejsce. Onimom historycznym i współczesnym poświęciła większość monografii i kilkadziesiąt artykułów. Ważną część dorobku Marii Biolik stanowią prace dialektologiczne poświęcone specyfice językowej Warmii, interferencjom językowym zachodzącym na tym terenie, a w ostatnim czasie także artykuły wpisujące się w metodologię etnolingwistyczną.

W latach 1993–1996 wówczas doc. dr hab. Maria Biolik pełniła funkcję dziekana Wydziału Humanistycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie. Do głównych celów uczelni należało wtedy utworzenie uniwersytetu, co z kolei wymagało wzmocnienia Wydziału Humanistycznego tak pod względem oferowanych kierunków studiów, jak i pod względem kadrowym. Podczas kadencji dziekańskiej Prof. Marii Biolik powstały trzy nowe kierunki kształcenia: administracja, filologia angielska oraz filologia germańska. Za kadencji dziekańskiej Prof. Marii Biolik polonistykę zasilili wybitni językoznawcy: prof. dr hab. Zygmunt Saloni, dr hab. Jerzy Duma, dr hab. Ewa Wolnicz-Pawłowska, dr Wanda Szulowska. Olsztyńskie językoznawstwo zostało zatem wzmocnione uczonymi o zainteresowaniach toponomastycznych (Jerzy Duma) i antroponimicznych (Ewa Wolnicz-Pawłowska, Wanda Szulowska). Z czasem do zespołu onomastycznego dołączyli uczniowie Pani Profesor: Mariusz Rutkowski, Alina Naruszewicz-Duchlińska i Iza Matusiak-Kempa, których prace doktorskie także poświęcone były nazwom własnym. Onomastyka stała się wyróżniającą i rozpoznawalną subdyscypliną olsztyńskiego językoznawstwa polonistycznego. Prężność naukowa językoznawców, ale również przedsiębiorczość Pani Profesor, Jej umiejętność motywowania pracowników do rozwoju naukowego, wizja rozwoju realizowana w codziennych pragmatycznych działaniach i decyzjach zaowocowały przyznaniem w 1997 r. Wydziałowi Humanistycznemu uprawnień do doktoryzowania w zakresie językoznawstwa, co z kolei otworzyło drogę do uzyskania w 2010 r. uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego. W latach 2000–2009 Pani Profesor Maria Biolik pełniła funkcję dyrektora Instytutu Filologii Polskiej.

Pani Profesor Marii Biolik zawdzięczamy także powstanie i rozwój czasopisma „Prace Językoznawcze”, które jest wydawane bez przerwy od 1997 r. Wzrastającą z czasem rangę czasopisma oddaje rosnąca systematycznie ministerialna punktacja (dziś czasopismo ma 70 punktów). Ale zaczęło się od potrzeby naukowej dyskusji i stworzenia miejsca, w którym swoje refleksje naukowe będą mogli prezentować pracownicy olsztyńskiej polonistyki,

a językoznawstwa w szczególności. Bo to dobro „naszych pracowników” i miejsce ich pracy zawsze były dla Pani Profesor priorytetem. Dzisiaj „Prace Językoznawcze” są uznanym w Polsce czasopismem naukowym, wydawanym regularnie od 2013 r. jako kwartalnik.

Pani Profesor Maria Biolik jest świadkiem rozwoju olsztyńskiego ośrodka naukowego. Obserwowała, jak ze Studium Nauczycielskiego powstawała Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Olsztynie, która 1 września 1999 r. wraz z Akademią Rolniczo-Techniczną i Warmińskim Instytutem Teologicznym stopiła się w jeden Uniwersytet Warmińsko-Mazurski. Pani Profesor Maria Biolik nie jest jednak wyłącznie świadkiem pięćdziesięcioletniej historii olsztyńskiej polonistyki, jest także jej ważną współtwórczynią.

Nie pamiętamy filologii polskiej w Olsztynie bez Pani Profesor Marii Biolik. Olsztyńska polonistyka i nasza Szanowna Jubilatka są jak dwa dorzecza, które zbiegły się w jeden nurt. My, Jej uczniowie, podwładni i współpracownicy, wpadaliśmy do niego po drodze i płynęliśmy z wartkim prądem czasu i historii, mniej lub bardziej krętymi korytami, raz korzystając z energii głównego nurtu rzeki, innym razem zasilając go własną siłą i rozmachem młodości. Z onomastyczną pasją i udzielającym się innym przekonaniem Pani Profesor o tym, że każdy rozwój jest przede wszystkim funkcją pracy, nie można dyskutować. Dokonania Pani Profesor zarówno te naukowe, dydaktyczne, jak i organizacyjne są tej mądrości najlepszym przykładem. Rzeka wciąż płynie do celu, nie cofa się i nie waha, zmywa słabe ślady, wygładza kamienie. Pani Profesor od lat wyznacza nam kurs, popycha do przodu, uświadamia, co jest ważne. Jest wzorem determinacji, ale też dystansu do spraw błahych. Na Jej uznanie zawsze mogły liczyć osoby pracowite. Zdaje się, że to właśnie pracowitość jest dla Niej największą cnotą, a w Jej języku osobniczym określenie „pracowity” jest wyrazem najwyższego uznania. Po latach szczęśliwej znajomości z Panią Profesor mamy prawo sądzić, że bardziej niż w górskich wodospadach upodobanie znajduje w szerokich i cierpliwych wodach, które nie robią wokół siebie za dużo hałasu.

Maria Biolik w impresjach przyjaciół

Ewa Wolnicz-Pawłowska

Marysine kuszenie.

Z Instytutu Slawistyki PAN do olsztyńskiej polonistyki

Z Panią Profesor Marią Biolik poznałyśmy się na konferencjach onomastycznych, które w drugiej połowie XX w. były bardzo ważnym elementem życia językoznawczego w Polsce. Spotkania te łączyły badaczy nie tylko naukowo, ale i towarzysko. Uczestniczyło w nich pewne stałe grono onomastów z Polski, Niemiec, Czech, Słowacji, Rosji i Ukrainy, wypracowując wspólny warsztat metodologiczny i podejmując podobne tematy, niekiedy we współpracy międzynarodowej. Tak było np. z hydronimią, dla której zaproponowano ujednolicony sposób opracowania materiału i publikacji, wzorując się na niemieckiej serii „Hydronymia Germaniae”. Do projektu obejmującego wszystkie dorzecza w Polsce starsi koledzy zaprosili ówczesną młodzież naukową, m.in. Marię Biolik, Jerzego Dumę i mnie. Poszczególne dorzecza rozdzielono między wykonawców, a postępy prac i rodzące się problemy referowano na licznych konferencjach, także sprofilowanych hydronimicznie. Były to okazje do bliskich spotkań i zawiązywania się serdecznych przyjaźni. Wspomniana trójka onomastów wzięła również udział w innym dużym projekcie, mianowicie opracowaniu kompendium *Polskie nazwy własne. Encyklopedia* (1998).

Dosyć nieoczekiwanie dla mnie ta koleżeńska znajomość konferencyjna i współpraca przy projektach badawczych przybrała nową postać, kiedy Pani Profesor Maria Biolik zadzwoniła do mnie z propozycją podjęcia pracy w Olsztynie, w ówczesnej Wyższej Szkole Pedagogicznej na tamtejszej polonistyce. Rozmawiałyśmy długo, a Marysia kusila mnie jak Ewę wąż w raju. Spokojnie i rzeczowo przekonywała do korzyści, jakie przyniesie wszystkim takie rozwiązanie i zrećnie rozwiewała wszystkie moje wątpliwości. Jednym z wątków, które wtedy roztrząsałyśmy, bez egzaltacji, szczerze i wprost, była polityka naukowa państwa, rola uczelni wyższych w kraju i jakość kształcenia kadry naukowej. W trakcie rozmowy zapytała, czy może jeszcze kogoś z Instytutu Slawistyki (w którym pracowałam od ukończenia studiów) interesowałaby dydaktyka i wtedy automatycznie wypłynęła kandydatura Jerzego Dumy. Marysia powierzyła mi misję ściągnięcia Jurka do Olsztyna, jeśli i ja się zdecyduję. Tak się zaczęła bliska, bardzo owocna i szczęśliwa współpraca między grupką slawistów z Warszawy (z czasem bowiem prócz

naszej dwójki z Instytutu Sławistyki do Olsztyna zaczęła dojeżdżać jeszcze Wanda Szulowska) a olsztyńską polonistyką, kierowaną przez Panią Profesor. Zawodowo niewątpliwie zyskały na tym obie strony. My, latami pracując tylko „za biurkiem”, czuliśmy wielką potrzebę dydaktyki i kontaktu z młodszymi adeptami nauki, uczelnia natomiast wzbogaciła się o samodzielnych pracowników naukowych, co w ówczesnej polityce naukowej państwa miało ogromne znaczenie. Tak więc w Marysiny kuszeniu nie było żadnego podstępów, a wszystkie obietnice zostały z nawiązką dotrzymane. Z nawiązką, ponieważ do atrakcyjnej dla nas pracy i służbowych mieszkań, w których urządziliśmy sobie pracownie i biblioteki z prawdziwego zdarzenia, doszły nieocenione kontakty osobiste, rozmowy i wizyty w gościnnym domu Marysi. Podziwialiśmy jej życiową mądrość, wiedzę i wrodzony talent pedagogiczny, umiejętności organizacyjne i dyplomatyczne, tak istotne w kierowaniu dużą jednostką badawczo-dydaktyczną. Dodam, że był to czas intensywnych przygotowań WSP do przekształcenia się w dzisiejszy Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, zatem wyzwania, które wówczas stały przed kadrą samodzielnych pracowników naukowych, a zwłaszcza osób funkcyjnych, były przeogromne.

Z perspektywy czasu lata spędzone na uczelni w Olsztynie, pod skrzydłami Marysi, która mądrze i umiejętnie kierowała polonistyką, wydają mi się chyba najszcześniejsze w karierze naukowej, mimo trudu i niedogodności związanych z dojazdami z Warszawy, ponieważ podróż wtedy trwała przeszło trzy godziny, a pociąg nierzadko był przepełniony i nieogrzewany. Za te dobre lata i za szansę na przekierowanie z badacza „gabinetowego” na uniwersyteckiego z głębi serca Marysi dziękuję. Decyzja o zmianie środowiska i sposobu pracy pozwala każdemu naukowo w pełni usamodzielnic się i dojrzeć, zwłaszcza ze wsparciem tak życzliwych i inspirujących osób, jak Profesor Maria Biolik.

Wanda Szulowska

Szanowna Pani Profesor, droga Marysiu!

Chciałabym Ci jeszcze raz, tym razem bardziej oficjalnie, podziękować za Twoją serdeczność i troskę, jaką mnie otaczałaś w ciągu tych czternastu lat, kiedy dojeżdżałam na zajęcia do Olsztyna. Byłam pełna obaw, jak sobie dam radę i czy w ogóle powinnam się tej pracy podjąć. W końcu znałyśmy się tylko z kilku wcześniejszych konferencji, gdzie nasze stosunki były koleżeńskie, a na WSP sytuacja ulegała zmianie. Ty byłaś szefową – ja zaś początkującym dydaktykiem. Okazało się jednak, że nasza znajomość zarówno

na gruncie zawodowym, jak i towarzyskim była wspianała. Wspomnienia o naszych częstych wspólnych obiadach „U Michała”, na które wyruszałyśmy po zajęciach, liczne dyskusje nie tylko o sprawach rodzinnych, ale również o zagadnieniach naukowych (m.in. o statusie sufiksów *-ek/-ko*, co raz wprawilo w zdumienie naszą wspólną koleżankę) do dziś powodują przyływ dobrego humoru. Wdzięczna Ci jestem za gościnność, bo nie raz zdarzało mi się u Ciebie w domu nocować. Podziwiam Cię też za Twoją doskonałą znajomość przepisów i umiejętność poruszania się w gąszczu tychże, za Twoją pieczę o wszystkich pracowników wtedy, kiedy byłeś Dyrektorem Instytutu. No i najważniejsze: dziękuję Ci za to, że namówiłaś mnie do wystąpienia o grant, dzięki któremu zrobiłam habilitację. Myślę, że gdyby nie Twoja zdecydowana postawa, to mogłabym mieć problemy ze sfinalizowaniem tej pracy. Chyba na tyle mnie poznałaś, że wiedziałaś, że tylko konkretne terminy zmuszą mnie do skończenia, w przeciwnym wypadku zawsze była moja niewiara, że to się uda.

Jeszcze raz serdecznie Ci za wszystko dziękuję i życzę przede wszystkim zdrowia w tych trudnych czasach.

Maria Wojtak

Maria, czyli życziwa

Do Profesor Marii Biolik ta eksplikacja pasuje wprost nadzwyczajnie. Pogodna twarz, ciepły uśmiech, empatyczny spokój – to cechy, które przyjaciółom i znajomym kojarzą się z Koleżanką Profesor prawie automatycznie. Gdy w jakimś miejscu pojawia się Maria Biolik, wkracza razem z Nią ład, wszystko i wszyscy zyskują właściwe miejsce, a emocjom niedobrym i niszczącym wstęp jest wzbroniony.

Jej wrażliwość na ludzką niedolę, umiejętność cierpliwego, skupionego słuchania i znajdowania pociechy znają ci, którzy poznali Koleżankę bliżej. Wiedzą też, jak jest odpowiedzialna, pogodna, towarzyska i jak niepowtarzalnie ma poczucie humoru. Szczęśliwy los pozwolił mi (i nadal pozwala!) znajdować się w gronie owych szczęśliwców. A zyskuję sporo, będąc Drogiej Jubilatki imienniczką.

Marysiu Droga! Dziękuję Ci za wszystkie rozmowy, rozważne i mądre, za chwile w Twoim towarzystwie spędzone, za Twoją dobroć i cierpliwość, za prawie studenckie psoty w Krakowie i Łodzi, za gościnę w Twoim domu.

Niech ten Jubileusz potwierdzi, że jesteś wybranką Niebios. W imionnikach bowiem stwierdza się z przekonaniem: „Maria oznacza ukochaną przez Boga”.

Wykaz publikacji Marii Biolik

1979

Nazwy toni rybackich na Jeziorze Drwęckim. „Z prac polonistycznych WSP w Olsztynie” 1979, s. 135–141.

1980

Die Toponymie des Gebietes von Ostróda in Ostpreussen. „Onomastica” 1980, XXIV, s. 95–97.

1981

Polskie zaginione nazwy miejscowe z terenu byłego powiatu ostródzkiego. „Z prac polonistycznych WSP w Olsztynie” 1981, s. 139–152

Pruskie nazwy zaginione z terenu byłego powiatu ostródzkiego. „Komunikaty Mazursko-Warmińskie” 1981, nr 2–3, s. 195–211.

1982

O nazwie Wkra. „Zeszyty Naukowe Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Gdańskiego. Prace Językoznawcze” 1982, nr 8, s. 113–119.

Typy semantyczne współczesnych nazw ulic i placów Olsztyna. „Komunikaty Mazursko-Warmińskie” 1982, nr 1–2, s. 51–61.

1983

Przezwiska i przydomki ludności wiejskiej. „Onomastica” 1983, XXVIII, s. 165–179.

Pruskie nazwy miejscowe z terenu dawnego powiatu ostródzkiego nie znane G. Gerullisowi. „Acta Baltico-Slavica” 1983, XV, s. 283–299.

1984

Hydronimia górnej Drwęcy od źródeł do Jeziora Drwęckiego. „Onomastica” 1984, XXIX, s. 45–69.

O nazwie Grudziądz. „Slavia Occidentalis” XLI, 1984, s. 1–10.

The mistletoe in the names from Warmia and Mazury Provinces. „Zeszyty Naukowe Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Gdańskiego. Prace Językoznawcze” nr 10, 1984, s. 95–97.

The names of waters in the Warmia and Mazury Provinces. Resumees der Vortrage und Mitteilungen. XV Internationaler Kongres für Namenforschung. Karl-Marx-Universität. Leipzig 1984, s. 30.

(rec.) A. Vanagas, *Lietuviu hidronimiu etimologinis zodynas.* Vilnius 1981. „Onomastica” 1984, XXIX, s. 251–254.

1985

Jemioła w nazwach z terenu Warmii i Mazur. „Zeszyty Naukowe Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Gdańskiego. Prace Językoznawcze” nr 11, 1985, s. 13–20.

1986

Pruskie nazwy osobowe zachowane w nazwach miejscowych z terenu byłego powiatu ostródzkiego. „Acta Baltico-Slavica” XVIII, 1986, s. 163–179.

1987

Nazwy repolonizowane przez Komisję Ustalania Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych po drugiej wojnie światowej na przykładzie byłego powiatu ostródzkiego. „Z zagadnień demografii. Literackie i językoznawcze aspekty problemu”. Olsztyn 1987, s. 99–108.

Hydronimia dorzecza Pregoty z terenu Polski. Olsztyn 1987, s. 391.

(rec.) *Pomorskie monografie toponomastyczne nr 1–7. Gdańsk 1974–1985.* „Komunikaty Mazursko-Warmińskie” 1987, nr 3–4, s. 521–526.

(rec.) H. Górniewicz: *Gewässernamen im Flussgebiet der unterer Weichsel (Nazwy wodne dorzecza dolnej Wisły) Hydronymia Europaea.* Lieferung 1. Stuttgart 1985. „Lingua Posnaniensis” XXX, 1987, s. 168–172.

1988

Truso – Drużno. Analiza etymologiczna nazw. [W:] V Ogólnopolska Konferencja Onomastyczna. Poznań 3–5 września 1985. Księga referatów. Red. K. Zierhoffer. Poznań 1988, s. 25–33.

Litewskie nazwy bagien w dorzeczu górnej Szeszupy. „Zeszyty Naukowe Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Gdańskiego. Prace Językoznawcze”. Gdańsk 1988, s. 107–115.

Hydronimia górnej Drwęcy od Jeziora Drwęckiego do Kanatu Elbląskiego. „Onomastica” 1988, XXXII, s. 85–107.

Nazwy wodne Warmii i Mazur świadectwem przeszłości tych ziem. [W:] *Onomastyka w dydaktyce szkolnej i społecznej. Materiały z VI Konferencji Onomastycznej.* Red. E. Homa. Szczecin 1988, s. 291–299.

1989

Zuflüsse zur Ostsee zwischen unterer Weichsel und Pregel. (Nazwy wodne dopływów Bałtyku między dolną Wisłą a Pregolą). *Hydronymia Europaea.* Lieferung 5. Stuttgart 1989, s. 136. Kommission für Vergleichende Sprachwissenschaft der Akademie der Wissenschaften und der Literatur. Mainz. Wydawnictwo: Franz Steiner Verlag Wiesbaden GMBH.

The names of waters in the Warmia and Mazury Provinces. „Lingua Posnaniensis” XXXI, 1989, s. 81–85.

Typy semantyczne nazw wodnych dorzecza Pregoty z terenu Polski. [W:] *Hydronimia słowiańska.* Kraków 1989, s. 45–55.

Nazwy bagien, brodów i mokradel w dorzeczu dopływów Zalewu Wiślanego. „Onomastica” 1989, XXXIII, s. 123–138.

1990

Substytucje leksykalne pruskich nazw wodnych z terenu Polski. [W:] *Balto-słowiańskie związki językowe.* Wrocław 1990, s. 41–52.

1991

Nazwa Wadąg. Ze studiów nad hydronimią Warmii. „Komunikaty Mazursko-Warmińskie” 1991, nr 3, s. 177–182.

1992

Toponimia byłego powiatu ostródzkiego. Nazwy miejscowe. „Pomorskie monografie toponomastyczne” nr 10. Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Gdańsk 1992.

Niemieckie nazwy wodne Warmii i Mazur i ich wpływ na polski system nazewniczy. [W:] *Z badań nad współczesną polszczyzną.* Red. E. Homa. Szczecin 1992, s. 129–139.

Najstarsze nazwy wodne w okolicach Elbląga. „Zeszyty Naukowe Wydziału Humanistycznego. Filologia Polska. Prace Językoznawcze” 1992, nr 16, s. 61–71.

1993

Die namen der stehenden Gewässer im Zuflussgebiet des Pregel und Einzugsbereich der Zuflüsse zur Ostsee zwischen Pregel und Memel (Nazwy wód stojących dorzecza Pregoty i dopływów Bałtyku między Pregotą a Niemnem). Hydronymia Europaea. Lieferung 8. Stuttgart 1993, s. 315.

Nazwy własne w mazurskich pieśniach ludowych z XIX wieku. [W:] *Onomastyka literacka. Materiały z VIII Ogólnopolskiej Konferencji Onomastycznej.* Red. M. Biolik. Olsztyn 1993, s. 247–252.

Onomastyka literacka. „Stylistyka” II, 1993, s. 267–270.

*The onomastic basis of the Proto-Indo-European root *mor- in Warmia and Mazury District.* „Linguistica Baltica” II, 1993, s. 231–242.

1994

Mikrotoponimia byłego powiatu ostródzkiego. Olsztyn 1994.

Nazwa Kortowo – analiza semantyczna i strukturalna. „Zeszyty Naukowe Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Gdańskiego. Prace Językoznawcze” 1994, nr 19–20, s. 61–66.

Elementy wschodniosłowiańskie w proprialnej sferze językowej wybranych powieści Wacława Sieroszewskiego. [W:] *Językoznawstwo i translatoryka.* Olsztyn 1994, s. 213–219.

1995

Onomastyczne wykładniki czasu i przestrzeni w powieści „Dolina Issy” Czesława Miłosza. [W:] *Studia i szkice o twórczości Czesława Miłosza.* Red. A. Staniszewski. Olsztyn 1995, s. 142–148.

1996

Die namen der fließenden Gewässer im Flussgebiet des Pregel. Hydronymia Europaea. Lieferung 11. Kommission für Vergleichende Sprachwissenschaft der Akademie der Wissenschaften und der Literatur. Mainz–Stuttgart 1996.

Nazwiska polskie mieszkańców okolic Węgorzewa w latach 1653–1853. „Antroponimia słowiańska. Prace onomastyczne” 35, Warszawa 1996, s. 39–50.

Nazwa Narew na tle innych nazw wodnych Polski północno-wschodniej. „Polszczyzna regionalna” II, Warszawa 1996, s. 90–96.

Pregoła i jej nazwy. [W:] *Hydronimia słowiańska II.* Red. K. Rymut. Kraków 1996, s. 17–25.

1997

Germanizacja nazwisk polskich mieszkańców okolic Węgorzewa w latach 1653–1853. „Prace Językoznawcze” 1997, nr 1, s. 5–19.

Sprawozdanie z X Ogólnopolskiej Konferencji Onomastycznej: Gramatyka onomastyczna i przemiany w powojennym nazewnictwie. „Prace Językoznawcze” 1997, nr 1, s. 116–120.

Ekspresywa antroponimiczne w pieśniach ludowych z terenu Mazowsza i Podlasia. [W:] *Polszczyzna Mazowsza i Podlasia. Śladami Kolberga i Glogera po ziemi łomżyńskiej.* Red. B. Bartnicka. Łomża 1997, s. 69–80.

Frazeologizmy w tekstach stylizowanych na gwarę warmińską (na podstawie felietonów S. Pieniężnego „Kuba spod Wartemborka gada”). [W:] *Polszczyzna Mazowsza i Podlasia. Śladami Kolberga i Glogera po ziemi łomżyńskiej.* Red. B. Bartnicka. Łomża 1997, s.143–154.

Przezwiska nauczycieli i uczniów o przejrzystej motywacji semantycznej. „Onomastica” 1997, XLII, s. 195–211.

(rec.) *Maria Czaplicka-Niedbalska: Nazwiska mieszkańców Bydgoszczy od II poł. XVI w. do I poł. XVIII w.* Bydgoszcz 1996. „Prace Językoznawcze” 1997, nr 1, s. 104–114.

(rec.) *B. Czopek-Kopciuch: Adaptacje niemieckich nazw miejscowych w języku polskim.* Kraków 1995. „Onomastica” 1997, XLII, s. 279–290.

(rec.) *K. Szcześniak: Nazwy miejscowe powiatów gołdapskiego i oleckiego.* Gdańsk 1994. „Onomastica” 1997, XLII, s. 302–314.

1998

Północno-wschodnie pogranicze Polski. [W:] *Polskie nazwy własne. Encyklopedia.* Red. E. Rzetelska-Feleszko. Warszawa–Kraków 1998, s. 427–452.

Nazwy własne w funkcji orzecznika. [W:] *Najnowsze przemiany nazewnictwa.* Red. E. Jakus-Borkowa, K. Nowik. Warszawa 1998, s. 283–293.

*Baza onomastyczna rdzenia *sal- na ziemiach staropruskich.* „Zeszyty Naukowe WSP w Olsztynie, Prace Językoznawcze” II. Olsztyn 1998, s. 5–14.

Funkcja pragmatyczna gwary warmińskiej w felietonach S. Pieniężnego „Kuba spod Wartemborka gada”. [W:] *Teoretyczne, badawcze i dydaktyczne założenia dialektologii.* Red. S. Gala. Łódź 1998, s. 331–341.

(rec.) *E. Rzetelska-Feleszko, J. Duma: Językowa przeszłość Pomorza Zachodniego na podstawie nazw miejscowych.* Warszawa 1996, ss. 341. „Zeszyty Naukowe WSP w Olsztynie, Prace Językoznawcze” II. Olsztyn 1998.

1999

Interferencje językowe w nazewnictwie Warmii i Mazur. [W:] *Nazewnictwo na pograniczach etniczno-językowych.* Red. Z. Abramowicz, I. Dacewicz. Białystok 1999, s. 37–44.

Elementy obce w wybranych nazwach miejscowych Warmii i Mazur. [W:] *Nazewnictwo pogranicza Polski.* Red. A. Belchnerowska i J. Ignatowicz-Skowrońska. Szczecin 1999, s. 107–117.

Fonetyczne wykładniki stylizacji gwarowej w felietonach Seweryna Pieniężnego „Kuba spod Wartemborka gada”. „Prace Językoznawcze” nr 1, 1999, s. 7–16.

Leksyka gwarowa w felietonach Seweryna Pieniężnego „Kuba spod Wartemborka gada”. [W:] *Polszczyzna regionalna.* Red. H. Sędziak. Łomża 1999, s. 71–79.

Językoznawstwo historyczne a zainteresowania studentów filologii polskiej. [W:] *Synchronia – diachronia.* Red. M. Wojtyła-Świerzowska. Kielce 1999, s. 15–20.

2000

Zapożyczenia z języka niemieckiego w leksyce warmińskiej (na podstawie artykułów drukowanych w „Gazecie Olsztyńskiej” w latach 1925–1939), „Prace Językoznawcze” nr 2, 2000, s. 5–33.

Hydronimy komponowane i ich uniwerbizacja. [W:] *Słowiańskie composita onomastyczne (Toponimia. Varia).* „Rozprawy slawistyczne UMCS” 17. Lublin 2000, s. 15–24.

(rec.) *Jerzy Duma: Nazwy rzek lewobrzeżnego Mazowsza z całym dorzeczem Pilicy.* Warszawa 1999. „Onomastica” 2000, XLIV, s. 170–176.

(rec.) *E. Breza: Nazwiska Pomorzan. Pochodzenie i zmiany.* Gdańsk 2000. „Onomastica” 2000, XLV, s. 200–202.

(rec.) *Ewa Czerniakowska: Nazwy miejscowe Warszawy. Część 1. Gdańsk 1998. Część 2. Gdańsk 1999.* „Prace Językoznawcze” nr 2, 2000, s. 189–192.

2001

Konotacje semantyczne oronimów Warmii i Mazur motywowanych nazwami ptaków. [W:] *Polszczyzna Mazowsza i Podlasia.* Część V. Łomża 2001, s. 211–219.

Zmiany morfemiczne w nazwiskach polskich na -ski. (Leksykalizacja, perintegracja i absorpcja morfologiczna). „Prace Językoznawcze” nr 3, 2001, s. 5–19.

Rzeka Jęgrznia. „Onomastica” 2001, XLVI, s. 171–178.

Współczesne konotacje semantyczne oronimów Warmii i Mazur motywowanych nazwami zwierząt. [W:] *Toponimia i oronimia.* Red. A. Cieślíkowa, B. Czopek-Kopciuch. Kraków 2001, s. 333–341.

(rec.) *Izabela Domaciuk: Nazwy własne w prozie Stanisława Lema.* Lublin 2003. „Prace Językoznawcze” nr 3, 2001, s. 169–171.

(rec.) *Mikkels Klussis: Bāziskas prūsiskai-pōliskas wirdeīns per tālaisin laksikis rekreaciōnin (sembas dialakts); Bazowy słownik polsko-pruski dla dalszego odrodzenia leksyki (dialekt zamlandzki).* Vilnius 2000. „Prace Językoznawcze” nr 3, 2001, s. 167–172.

2002

Badania językoznawcze na Warmii i Mazurach. „Komunikaty Mazursko-Warmińskie” 2002, nr 1(235), s. 25–33.

Wciórko, wciórky, wciórki w tekstach stylizowanych na gwarę warmińską. [W:] *Dialektologia jako dziedzina językoznawstwa i przedmiot dydaktyki.* Red. S. Gala. Łódź 2002, s. 49–56.

Nazwy stanowisk i godności urzędniczych w powieści „Pan Podstoli” Ignacego Krasickiego. „Prace Językoznawcze” nr 4, 2002, s. 5–15.

(rec.) *Małgorzata Jaracz: Nazwiska mieszkańców Kalisza.* „Onomastica” 2002, XLVII, s. 224–229.

2003

Baza onomastyczna nazwy rzeki Lega na Mazurach. „Prace Językoznawcze” nr 5, 2003, s. 17–29.

Badania onomastyczne na Warmii i Mazurach. Problemy badawcze i metodologiczne. [W:] *Metodologia badań onomastycznych.* Red. M. Biolik. Olsztyn 2003, s. 83–91.

O nazwie Małkiń na Mazurach. [W:] *Przeszłość, terażniejszość i przyszłość polskiej onomastyki.* Red. R. Łobodzińska. Wrocław 2003, s. 173–181.

Formy liczby podwójnej zaimków osobowych w tekstach stylizowanych na gwara warmińską. [W:] *Nazwy i dialekty Pomorza dawniej i dziś.* Red. R. Wosiak-Śliwa. Gdańsk 2003, s. 171–183.

2004

O nazwie rzeki Lega na Mazurach. [W:] *Nazwy mówią.* Red. M. Pająkowska-Kensik i M. Czachorowska. Bydgoszcz 2004, s. 124–132.

Rzeczowniki z przyrostkiem -ość w języku Ignacego Krasickiego w ujęciu statystycznym. „Rozprawy Komisji Językoznawczej Łódzkiego Towarzystwa Naukowego” t. XLIX, 2004, s. 61–70.

Derywaty rzeczownikowe z podstawowym -ć- w języku Ignacego Krasickiego. „Prace Językoznawcze” nr 6, 2004, s. 5–21.

Osadnictwo w dorzeczu górnej Narwi a nazwa rzeki Ślina. [W:] *Narew w dziejach i współczesności Mazowsza i Podlasia.* Red. A. Dobroński i W. Grębecka. Łomża 2004, s. 105–115.

Nazwy terenowe Warmii i Mazur jako świadectwo historii regionu. „Komunikaty Mazursko-Marmińskie” 2004, nr 4 (246), s. 419–426.

2005

Gewässernamen im Flussgebiet der Narew von der Quelle bis zur Einmündung der Biebrza. Teil I: Die fließenden Gewässer. (Nazwy wód płynących

dorzecza górnej Narwi od źródeł do ujścia Biebrzy). Stuttgart 2005 by Akademie der Wissenschaften und der Literatur. Mainz, ss. 235.

Gewässernamen im Flussgebiet der Narew von der Quelle bis zur Einmündung der Biebrza. Teil II: Die stehenden Gewässer. (Nazwy wód stojących dorzecza górnej Narwi od źródeł do ujścia Biebrzy). Stuttgart 2005 by Akademie der Wissenschaften und der Literatur. Mainz, ss. 222.

Gwarowe robociądze 'robotnicy'. „Prace Językoznawcze” nr 7, 2005, s. 5–11.

Wpływy polskie w nazewnictwie na północ od Biebrzy. [W:] *Nazewnictwo na pograniczach*. Red. J. Ignatowicz-Skowrońska. Szczecin 2005, s. 247–254.

Nazwiska polskie z Ciem- / Ciem'. „Onomastyka” L, 2005, s. 289–296.

2006

Wpływy polskie w nazewnictwie okolic Elku. [W:] *Terytorialne i etniczne zróżnicowanie nazewnictwa*. Red. A. Belchnerowska, B. Frankowska-Kozak, J. Ignatowicz-Skowrońska. Szczecin 2006, s. 75–83.

Przezwiska utworzone od nazwisk a potoczne ekspresywizmy leksykalne. [W:] *Onimizacja i apelatywizacja*. Red. Z. Abramowicz, E. Bogdanowicz. Białystok 2006, s. 31–39.

Onomastyka a inne działy językoznawstwa zajmujące się słownictwem. [W:] *Munuscula linguistica : in honorem Alexandrae Cieślikowa oblata*. Red. K. Rymut. Kraków 2006, s. 63–73.

Onomastyka regionalna w badaniach onomastycznych. [W:] *Onomastyka regionalna*. Red. J. Duma. Olsztyn 2006, s. 14–20.

Warmiński pęcelek. „Prace Językoznawcze” nr 8, 2006, s. 5–11 (współautor: Jerzy Duma).

Moje związki z gdańskim środowiskiem językoznawczym. Rozwój olsztyńskiej polonistyki i badań onomastycznych na Warmii i Mazurach. [W:] *Z dziejów językoznawstwa polonistycznego w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Gdańsku i na Uniwersytecie Gdańskim (1947–2005)*. Red. J. Maćkiewicz, E. Rogowska-Cybulska i J. Treder. Gdańsk 2006, s. 428–433.

2007

Bóg i człowiek w mazurskich pieśniach ludowych. [W:] *Opuscula Linguistica Georgio Treder dedicata*. Red. E. Breza, Z. i A. Licowie. Gdańsk 2007, s. 283–290.

Anna Pospiszyl (16 II 1933 – 8 II 2007). „Prace Językoznawcze” nr 9, 2007, s. 7–15.

2008

Nazwy rzek: Elk i Lega. Rozważania etymologiczne. [W:] *Polszczyzna Mazowska i Podlasia*. T. XII. *Językowa przeszłość i współczesność Mazowska i Podlasia*. Red. H. Sędziak i M. Frąckiewicz. Łomża 2008, s. 31–39.

Świat wartości Mazurów w utworach poetów ludowych z terenu Mazur. [W:] *Język. Społeczeństwo. Wartości.* „Prace Komisji Językowej Bydgoskiego Towarzystwa Naukowego”. T. XIII. Red. E. Laskowska, I. Benenowska i M. Jaracz. Bydgoszcz 2008, s. 31–39.

Imiona poddanych klasztoru wigierskiego z 1745 roku. „Prace Językoznawcze” nr 10, 2008, s. 5–24.

Gulba „kartorfel” a nazwiska z morfemem leksykalnym gulb-, gulb’. [W:] *Studia linguistica in honorem Edvardi Breza*. Red. E. Laskowska i M. Jaracz. Bydgoszcz 2008, s. 22–30.

2009

Nowy słownik „odbudowanego języka pruskiego”: prusko-polski i polsko-pruski. „Język Polski” LXXXIX, 2009, s. 57–60.

Funkcja identyfikacyjna nazw własnych w dobrach kamedułów wigierskich na Suwalszczyźnie w XVII wieku. [W:] *Polszczyzna Mazowska i Podlasia*. T. XIII. *Językowa przeszłość i współczesność Mazowska i Podlasia*. Red. H. Sędziak i M. Frąckiewicz. Łomża 2009, s. 71–79.

Miejsca „święte” w toponimii Warmii. [W:] *Święte miejsca w literaturze*. Red. Z. Chojnowski, A. Rzymaska, B. Tarnowska. Olsztyn 2009, s. 557–563.

Imiona męskie używane w dobrach kamedułów wigierskich na Suwalszczyźnie w XVII wieku. „Onomastyka” LIII, 2009, s. 65–81.

Profesor Kazimierz Nitsch – życie i dzieła. „Prace Językoznawcze” nr 11, 2009, s. 209–212.

Nazwisko Wałkuski i inne nazwiska polskie z nagłosowym Wałk-. „Prace Językoznawcze” nr 11, 2009, s. 21–30.

Sprawozdanie z sesji naukowej: „Profesor Kazimierz Nitsch badacz dialektów Warmii i Mazur” 22 października 2008. „Prace Językoznawcze” nr 11, 2009, s. 273–274.

Homonimy onomastyczne. Różne sposoby interpretacji. [W:] *Słowiańskie homonimy apelatywno-onimiczne i onimiczno-onimiczne w diachronii i synchronii*. Red. S. Warchoła i M. Jastrzębski. Lublin 2009, s. 33–47.

2010

Tendencje nazewnicze w rozwoju nazw terenowych lądowych na Mazurach po 1945 r. (na podstawie nazw z powiatu szczywieńskiego). „Onomastica” 2010, LIV, s. 109–120.

Z leksyki mazurskiej: czasownik gudać. [W:] *W świecie nazw. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Czesławowi Kosyłowi*. Red. H. Pelcowa. Lublin 2010, s. 37–47.

Nazwisko Sędziak. [W:] *Polszczyzna Mazowska i Podlasia*. T. XIV. *Prace poświęcone Pani Profesor Henryce Sędziak*. Łomża 2010, s. 45–51.

Nazwiska mieszczan Węgorzewa z lat 1653–1853 przykładem kształtowania się nazwisk mieszczańskich na terenie byłych Prus Wschodnich. [W:] *Miasto w perspektywie onomastyki i historii*. Red. I. Sarnowska-Gieffing i M. Graf. Poznań 2010, s. 79–89.

Czy łopur ‘wilk’ na Mazurach jest zapożyczeniem staropruskim?. „Język Polski” R. XC, 2010, s. 369–376.

Nazwy toni rybackich i miejsc na jeziorach w pobliżu Szczytna. „Prace Językoznawcze” nr 12, 2010, s. 21–39.

Nazwy własne w użyciu pragmatycznym. [W:] *Nazwy własne a społeczeństwo*. T. 1. Red. R. Łobodzińska. Łask 2010, s. 49–61.

Nazwy współczesnych ulic i placów w miastach Warmii i Mazur. „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis” 80. „Studia Linguistica” V. Red. K. Kowalik i M. Mączyński. Kraków 2010, s. 31–40.

2011

(red.) M. Biolik, J. Duma: *Chrematonimia jako fenomen współczesności*. Olsztyn 2011.

Modele strukturalne nazw własnych przedsiębiorstw i lokali branży gastronomicznej w województwie warmińsko-mazurskim. [W:] *Chrematonimia jako fenomen współczesności*. Red. M. Biolik, J. Duma. Olsztyn 2011, s. 43–59.

Imiona ludzi jako nazwy zwierząt. [W:] *Z zagadnień językoznawstwa słowiańskiego. Tom dedykowany prof. Stefanowi Warchołowi*. Red. F. Czyżewski. „Rozprawy Slawistyczne” 23. Lublin 2011, s. 33–42.

Młyny wodne i wiatraki w nazwach obiektów terenowych na Warmii i Mazurach. „Prace Językoznawcze” nr 13, 2011, s. 19–32.

2012

Derywacja słowotwórcza w antroponimiach przezwiskowych socjolektu młodzieżowego. „Onomastica” 2012, LVI, s. 149–167.

Kurwożej z Główek na Mazurach, czyli hipotetyczne ścieżki antroponimii. [W:] *W komunikacyjnej przestrzeni nazw własnych i pospolitych*. Red. I. Łuc, M. Poglódek. Katowice 2012, s. 69–79.

Analiza strukturalno-gramatyczna w mikrotoponimii (na przykładzie nazw terenowych gminy Kolno w województwie podlaskim). „Prace Językoznawcze” nr 14, 2012, s. 17–30.

Lech Krajewski (3 VI 1950 – 20 I 2012). „Prace Językoznawcze” nr 14, 2012, s. 7–10.

2013

Apelatywne nazwy osób w wierszach mazurskich poetów ludowych z drugiej połowy XIX wieku. „Prace Językoznawcze” 2013, XV/1, s. 5–19.

Sposoby nominacji w zakresie współczesnego nazewnictwa wędlin i wyrobów garmazeryjnych. [W:] *Niejedno ma imię... Prace onomastyczne i dialektologiczne dedykowane Profesor Ewie Wolnicz-Pawłowskiej*. Red. E. Dzięgiel i T. Korpysz. Warszawa 2013, s. 39–50.

2014

Dialekt warmiński. Fonetyka i fonologia. Olsztyn 2014.

Nazwy rzeki Wel, dopływu Drwęcy. [W:] *Turystyka historyczna na pograniczu mazowiecko-mazursko-pomorskim.* Red. K. Grażawski. Olsztyn 2014, s. 135–143.

Mazurski płatek – znaczenie i pochodzenie wyrazu. „Prace Językoznawcze” 2014, XVI/1, s. 9–17.

Czasowniki w wierszach pisanych przez Mazurów w drugiej połowie XIX wieku (na przykładzie wierszy ludowego poety Jana Luśtycha ze wsi Zawady Małe pod Oleckiem). [W:] *Polszczyzna Mazowska i Podlasia.* T. XVIII. *Językowa przeszłość i współczesność Mazowsza i Podlasia.* Red. H. Sędziak i D. Czyż. Łomża 2014, s. 9–19.

Uwagi o zbieraniu i budowie nazw terenowych. [W:] *Mikrotoponimia i makrotoponimia. Problematyka wstępna.* Red. A. Gałkowski, R. Gliwa. Łódź 2014, s. 195–205.

Nazwy obiektów terenowych z Warmii i Mazur motywowane nazwami zwierząt. „Prace Językoznawcze” 2014, XVI/4, s. 17–32.

2015

Wybrane potoczne nazwy alkoholi w socjolekcie młodzieżowym. [W:] *Polszczyzna Mazowska i Podlasia.* T. XIX. *Językowa przeszłość i współczesność Mazowsza i Podlasia.* Red. H. Sędziak i D. Czyż. Łomża 2015, s. 17–29 (współautor: Marta Godlewska).

Nazwy wód płynących na Warmii i Mazurach powiązane etymologicznie z wyrazem młyn, niem. Mühle. „Prace Językoznawcze” 2015, XVII/2, s. 5–19.

Funkcja kumulatywna nazw własnych a etniczne stereotypy językowe. [W:] *Funkcje nazw własnych w kulturze i komunikacji.* Red. I. Sarnowska, M. Balowski, M. Graf. Poznań 2015.

2016

Słowotwórstwo antroponimów nieoficjalnych. Olsztyn 2016, ss. 132.

Końcówki dawnej liczby podwójnej czasowników w dialekcie warmińskim (na podstawie felietonów Seweryna Pięknego „Kuba spod Wartemborka gada”). „Prace Językoznawcze” 2016, XVIII/2, s. 5–18.

Kontynuanty prasłowiańskich sonantów zgłoskotwórczych w dialekcie warmińskim. [W:] *Slavica. Onomastica, Regionalia.* Red. M. Biolik, A. Naruszewicz-Duchlińska, W. Szulowska, E. Wolnicz-Pawłowska, W. Włoskowitz. Olsztyn 2016, s. 43–53.

(red.) *Slavica. Onomastica, Regionalia.* Olsztyn 2016.

Nazwy osób w dialekcie warmińskim dziedzictwem kulturowym języka polskiego. [W:] *Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich.* Seria III: *Język. Literatura. Kultura. Historia.* Red. Z. Abramowicz, K. Korotkich. Białystok 2016, s. 245–254.

Formy wschodniosłowiańskie imion męskich w dobrach ofiarowanych zakonowi kamedułów w 1668 roku. „Acta Neophilologica” 2016, XVIII (2), s. 5–16.

2017

Elementarze gwarowe jako pomoc dydaktyczna w kształceniu logopedów. „Prace Językoznawcze” 2017, XIX/1, s. 5–16.

Cechy fonetyczne gwary warmińskiej w „Kiermasach na Warmii” Walentego Barczewskiego. [W:] *Socjolekt. Idiolekt. Idiosyl. Historia i współczesność.* Red. U. Sokólska. Białystok 2017, s. 1–11.

Incipity z komponentem proprialnym w pieśniach ludowych Gustawa Gizewiusza. „Onomastica” 2017, LXI/2, s. 447–459.

Nazwisko „Stasiewicz” i inne nazwiska od form hipokorystycznych imienia „Stanisław”. [W:] *Aplauz najzacniejszej damie : studia i szkice z kręgu literatury i kultury dawnej.* Red. i. Maciejewska, A. Roćko. Olsztyn 2017, 25–32.

2018

Cechy fonetyczne dialektu mazurskiego zachowane w wierszach pisanych przez Mazurów. „Prace Językoznawcze” 2018, XX/1, s. 29–44.

Współczesne problemy badawcze hydronimii polskiej. „Prace Językoznawcze” 2018, XX/2, s. 25–38.

Dialekt warmiński w „Kiermasach na Warmii” Walentego Barczewskiego. [W:] *Językowy, literacki i kulturowy obraz Pomorza dawniej.* T. 4. Red. Z. Lica, A. Lica, K. Czemplik. Gdańsk 2018, s. 23–33.

Wiedza o języku regionu w kształceniu logopedycznym. [W:] *Logopedia. Zagadnień kształcenia, teorii i praktyki oraz zawodu.* Red. M. Osowicka-Kondratowicz. Olsztyn 2018, s. 53–60.

2019

Argumenty Walentego Barczewskiego świadczące o polskości południowej Warmii w drugiej połowie XIX wieku (na podstawie utworu „Kiermasy na Warmii”). „Prace Językoznawcze” 2019, XXI/2, s. 21–34.

Osobowe nazwy apelatywne uczestników kiermasu w utworze „Kiermasy na Warmii” Walentego Barczewskiego. [W:] *Nazwy własne w języku, literaturze i kulturze.* Red. A. Rygorowicz-Kuźma, K. Rutkowski. Białystok 2019, s. 81–94.

2020

*Praindoeuropejski rdzeń *h₂engūh- ‘krzywić się, kręcić, wić się’ oraz inne rdzenie fonetycznie i semantycznie zbliżone w apelatywach i nazwach rzek na obszarze germańskim, bałtyckim i słowiańskim.* „Prace Językoznawcze” 2020, XXII/2, s. 5–22 (współautor: Jerzy Duma).

Imiona i derywaty odimienne używane na polskiej Warmii w XIX w. „Studia Linguistica” 2020, XV, s. 39–49.

Dokonania Aleksandry Cieślíkowej w zakresie słowotwórstwa. „Onomastica” 2020, LXIV, s. 259–265.

Oddane do druku

Budowa słowotwórcza mikrotoponimów dawnych (na przykładzie gminy Wielbark na Mazurach). [W:] *Słowotwórstwo w systemie i w tekście.* Gdańsk.

Polonizacja nazw miejscowych na Warmii i Mazurach po 1945 roku. [W:] *XI Forum Kultury Słowa. Nazwy własne w języku i społeczeństwie.* Olsztyn 11–13 października 2017.

Polifunkcyjność nazwisk w utworze Walentego Barczewskiego „Kiermasy na Warmii”). „Onomastica”.

(rec.) *Marek Cybulski: O roli nazw własnych w kształtowaniu kaszubskiej tożsamości etniczno-regionalnej.*